

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

בעניין: מדינת ישראל - ענף תביעות ש"י

ע"י ב"כ עו"ד נהלה גני

המאשימה

נ ג ד

אליצור סגל

ע"י ב"כ עו"ד יצחק בם

הנאשם

1

2

גזר - דין

3

4

הרקע וההליך

1. הנאשם הורשע לאחר הודאתו בעובדות כתב האישום וללא ניהול הוכחות בעבירת **העלבת עובד ציבור**,

בכך שביום 27.12.04, בעת ששימש עורך לשוני של אתר האינטרנט "מנהיגות יהודית" שכתובתה

באינטרנט: WWW.MANHIGUT.ORG (להלן: האתר) הוא פרסם מאמר בשם "**הרבצ"ר מטעם**"-

ת/2 בגנות הרב הצבאי הראשי, ישראל וייס, (כיום במיל'), בו תקף את תפקודו, וכתב בין היתר:

הרב הצבאי הראשי מסייע ושותף לרצח – איסור ייהרג ובל יעבור.

הרב הצבאי הראשי מסייע ושותף לגילוי עריות – איסור ייהרג ובל יעבור.

הרב הצבאי הראשי מסייע ושותף לחילול שבת שהוא איסור סקילה.

הרב הצבאי הראשי מסייע ושותף לביטול מצוות ישוב הארץ השקולה ככל התורה כולה.

הרב הצבאי הראשי מסייע ושותף להאכלת מאות אלפי יהודים באיסורי דאורייתא.

במעשיו אלה, העליב הנאשם במילים עובד ציבור כשהוא ממלא תפקידו או בנוגע למילוי תפקידו.

14

15

2. במשפטו טען הנאשם כי הביטויים הנ"ל שייחס לרב הינם בגדר הבעת דעה ומתייחסים לנושאים

לגביהם היה על הרב לפסוק הלכה ולהשמיע קול ברור: בענייני שבת, כשרות, צניעות, גילוי עריות,

ויישוב הארץ, ולהנחות את חיילי צה"ל כיצד לנהוג עפ"י ההלכה היהודית. משלא עשה כן, הרי

שההלכה קובעת כי יש לראותו כשותף לעשיית אותם מעשים האסורים עפ"י ההלכה, כאילו הוא עצמו

20

21

22

23

24

25

26

27

28

3. שימוע הכרעת הדין נדחה למשך שנים, בשל בקשת הסניגור לאחר שמיעת הסיכומים, להרחיב את טענתו באשר להגנה מן הצדק שהעלה בסיכומיו, ובשל הליכי קבלת חומר החקירה בהליכים אחרים שביקש עפ"י חוק חופש המידע, כשבימ"ש זה נתן לו ארכות חוזרות ונשנות ועיכב שוב ושוב את הכרעת הדין לצורך סיום ההליך, ולבסוף אף נקבע תאריך לשימוע ביום 15.11.11, שבוטל לצורך ארכה נוספת. ואולם חרף העובדה שהסניגור קיבל את החומר בחודש 8/12, הוא לא הגיש בקשתו וטענותיו לביהמ"ש, ויתירה מכך - לא טרח כלל להודיע על קבלתו (בניגוד לבקשות לביהמ"ש), ועדיין

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

1 ניתנה לו ארכה אחרונה להגשת טענותיו, אך משלא עשה גם זאת והארכה חלפה, נקבע מועד סופי
2 להכרעת דין ביום 25.12.12. בנסיבות אלה, הנסיון להגיש כראיות לעונש את רשימת התיקים כחומר
3 חקירה שלא נדון כלל והורד מן הפרק בהחלטת ביהמ"ש, לאחר שחלף הזמן לדון בה, ולעשות בו
4 שימוש לענין העונש, ללא שקויים בו דיון, אינו ראוי, עומד בניגוד להחלטת ביהמ"ש, וככזה אין גם
5 מקום להביאו בחשבון בגדר שיקולי העונש. **לפיכך אני דוחה על הסף כל טענה נוספת בעניין ההגנה**
6 **מן הצדק.**

טיעוני המאשימה לעונש

9 4. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות מייגעות, אמנם אין לו עבר פלילי, אך חומרת הדברים שכתב
10 מדברים בעד עצמם, כשחומרה יתירה עולה מעצם הפצתם בתפוצה כה נרחבת באתר אינטרנט עליו
11 הנאשם אחראי. כמו"כ הגם שהאירוע מסוף שנת 04', ההליכים בתיק זה התארכו, שלא באשמת
12 המאשימה, ולפיכך אין לחלוף הזמן אינו השפעה.

13 5. הערך החברתי שנפגע בעבירת העלבת עובד ציבור, מעמיד את הצורך והחשיבות להגן על תפקודם
14 ותפקידם של עובדי הציבור בכל מגזר, שכן הפגיעה העולה מעבירה זו מונעת מעובדי הציבור לבצע את
15 תפקידם בצורה נכונה והולמת. בנסיבות שלפנינו, הנאשם הורשע בכל חלקי כתב האישום, לאור
16 אמירותיו הקשות והפוגעניות נגד אישיות בכירה, כשהשיטה בדרך הפצתן הנרחבת באתר אינטרנט,
17 לאלפי אנשים, מלמדת על מסוכנות מעשיו, ופוטנציאל פגיעתו. ביהמ"ש דחה את כל טענות והסברי
18 הנאשם שניסה לתת גושפנקא כדרך ביטוי לגיטימית לדבריו הקשים, והרשיעו בעבירה של העלבת
19 עובד ציבור בקבעו כי מדובר באמירות ומעשים המקימים את כל יסודות עבירת העלבת עובד ציבור.
20 תחושות הכאב וההעלבה העולות מהם עולים מדברי כב' הרב עצמו. כמו"כ הרב הצבאי הראשי, בנוסף
21 להיותו אישיות בכירה בצבא, משמש כסמל, כשהנאשם מפיץ נגדו באופן מזלזל את אמירותיו הקשות
22 והפוגעות, כדרך לפגיעה הגובלת בעבירת הסתה נגד הרב הצבאי הראשי, בנקטו במלים ומשפטים
23 שעלולים להביא למצבים מסוכנים, תוך ניצול אתר האינטרנט עליו היה אחראי. מכאן גם הצורך
24 בהרתעה ובהטלת עונש מוחשי נגד הנאשם וכלפי הרבים.
25 מחאה אידאולוגית או חופש הביטוי אינם מקנים זכות לבצע עבירה פלילית של העלבת עובד ציבור,
26 במונחים, באמירות ובסגנון בו נקט הנאשם.

27
28 בנוסף, הנאשם לא רק שניהל הוכחות מייגעות, ובחר להביא את הרב הצבאי הראשי לצה"ל לדוכן
29 העדים, ולהטיח בו חקירה נגדית שתחזירו לסיטואציית ההעלבה, כפי שכב' הרב תיאר בעדותו,
30 כשהנאשם מצידו אפילו לא הביע חרטה, לא התנצל ואינו סבור עדיין כי טעה באמירותיו.

31
32 7. מדיניות הענישה בעבירת העלבת עובד ציבור, יכולה להגיע למס' חודשי מאסר בפועל או בעבודות
33 שירות, ובהתחשב במכלול הנסיבות, ולאור גילו של הנאשם, **עותרת המאשימה כי ביהמ"ש יטיל על**
34 **הנאשם מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, של"צ בהיקף נרחב, קנס ופיצוי למתלונן.**

36

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש

- 1
- 2 8. שלא כמו באיראן, בתאילנד, קובה או זימבבווה, מדינה דמוקרטית מקדשת את חופש הביטוי ולא
- 3 היה מקום להגיש כלל כתב אישום. הנאשם פרסם את מאמרו באתר האינטרנט בעת פינוי יהודים
- 4 מגוש קטיף, כשלב הצבאי הראשי היה אז תפקיד מיוחד, שהיה בלב המחלוקת הציבורית, כמו
- 5 בפתיחת קברים והוצאת מתים ועצמות מהקרקע - והנאשם כתב מה הוא חושב על אופן ביצוע
- 6 התפקיד ע"י הרב ישראל וייס. ואולם מדובר באפליה בררנית, בה הועמד באותו פרק זמן לדין רק
- 7 הנאשם על מאמר פובליציסטי שכתב על תפקודו של עובד ציבור. כתבי אישום כאלה בישראל
- 8 מכרסמים ביסודות הדמוקרטיה הישראלית.
- 9
- 10 9. המאמר לא הגיע לרב הצבאי הראשי ואלמלא טרחה המשטרה לידעו עליו, הוא לא היה נעלב. לכן,
- 11 לעניין חומרת העניין, יש להבחין בין פרסום כללי של מאסר פובליציסטי לבין דברי עלבון המוטחים
- 12 בעובד ציבור, בהתייחס לפוטנציאל ההפרעה לתפקודו כעובד הציבור, שהוא הערך המוגן.
- 13
- 14 10. באשר להתמשכות ניהול ההליך, העבירה בוצעה בדצמבר '04, כתב האישום הוגש ב-06, ובקשת
- 15 הנאשם לאחר ניהול ההוכחות לקבלת חומר חקירה במסלול חופש המידע, התמשכה בשל פסקי דין
- 16 אחרים שהביאו לסיבת הגשתה, הגשת ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי, והצורך להמתין לקבלת
- 17 מידע על תיקים דומים, כשרוב הזמן אינו באחריותו הנאשם. חלוף הזמן מעקר את האינטרס הציבורי
- 18 והצורך בענישה כלשהי בתיק זה, כשגם שאלת ההגנה מן הצדק הינה שיקול לעונש, לאור רשימת
- 19 המקרים בהם לא הוגשו כתבי אישום, שהמדינה העבירה לעיון ההגנה בחודש 8/12. כמו"כ הערך המוגן
- 20 בעבירת העלבת עובד ציבור, אינו כבודו האישי של עובד הציבור אלא הפגיעה בתפקודו, ובחקירתו
- 21 בביהמ"ש, השיב הרב הצבאי הראשי כי המשך בתפקודו כרגיל על הצד הטוב ביותר. לפיכך הערך
- 22 המוגן לא נפגע, וגם בכך יש כדי להשליך על הענישה.
- 23
- 24 11. בנוסף, בעבירות הנוגעות לחופש הביטוי והביקורת המושמעת בעניינים ציבוריים, ההרתעה אינה
- 25 שיקול, לאור האפקט המצנן שבהשלכתה על הדיון הציבורי והביקורת. נסיון התביעה להרתיע את
- 26 הדוברים מהשמעת דברי ביקורת, תביא לשקט בשוק הדעות החופשי ולפגיעה בדמוקרטיה, שכן
- 27 במדינה דמוקרטית לא מרתיעים מפני הביטוי, גם אם אינו רצוי. לפיכך אין להטיל מאסר על תנאי.
- 28 כמו"כ מאחר והערך המוגן אינו כבודו של עובד הציבור אלא תפקודו, הרי שאין מקום גם לפצות את
- 29 עובד הציבור באופן אישי. לפיכך מאחר ומדובר במאמר פובליציסטי, גם אם חמור וחריף בביקורתו,
- 30 העונש ההולם אינו צריך לעלות על קנס של שקל.

דיון

- 31
- 32
- 33 12. הנאשם כבן 50 ללא עבר פלילי, טענותיו לעצם ההרשעה המתייחסות למניעת חופש הביטוי כציפור
- 34 נפשה הדמוקרטית, וההשוואה למדינות כמו: איראן, תאילנד, קובה או זימבבווה, אינה ראויה ואינה
- 35 ממין העניין, שכן הכרעת הדין בעניינו כבר נסובה על האיזון הנדרש בין חופש הביטוי לעבירת העלבת
- 36 עובדת הציבור, הקיימת עלי ספר החוקים במדינתנו, כמדינה דמוקרטית המקדשת את חופש הביטוי,

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

1 ופורט בה ניתוח האיזון בין חופש הביטוי לבין האיסור שבעבירה, גם כשמדובר בביקורת. כאמור
2 ביקורת אינה מצדיקה העלבת עובד ציבור ופגיעה בתפקידו ובתפקודו, והערך המוגן בענייננו, כפי
3 שנקבע בהלכת אונגרפלד, הוא "ההגנה על מערכות השלטון ועל תקינות תפקודו של השירות הציבורי
4 במדינה מפני פגיעות קשות העלולות לפגוע בכשירות תפקודו, וביכולתו לקיים אחריותו כלפי
5 הציבור, ולפעול כראוי להגשמת יעדיו". כן נקבע כי "הצורך להגן על השירות הציבורי מחייב הגנה
6 גם על עובד הציבור האינדיבידואלי, שבאמצעותו פועל השירות הציבורי. בלא הגנה כזו על עובד
7 הציבור, יתקשה עובד הנתון למעשי העלבה, השפלה וביזוי למלא את תפקידו בכשירות וביכולת
8 מלאים... העבירה נועדה ביסודה להגן על השירות הציבורי במשמעותו המוסדית-ערכית, ולהבטיח
9 את פעילותו התקינה."

10 עוד נאמר כי "האינטרס הציבורי הרחב מצדיק, אפוא, פרישת הגנה מיוחדת על השירות הציבורי
11 ועובדיו, בין היתר, בדרך של יישום נורמות פליליות שנועדו להרתיע כל אדם או גוף מפני מעשי
12 פגיעה בעובדי ציבור, בין היתר, על דרך העלבתם וביזויים."

13 ראה: פסקאות 13, 17 לפסה"ד של כב' השופטת פרוקצ'יה בענין אונגלפרד.

14
15 מסיבה זו גם נקבע כי אין בעבירה זו אין תחולה להגנה "אמת דיברתי" החלה במשפט האזרחי.

16
17 הגם שעבירת העלבת עובד ציבור מצמצמת את חופש הביטוי, שהוא מאושיית המשטר הדמוקרטי,
18 קיומה של סנקציה פלילית זו, מאפשרת את התנהלות השירות הציבורי באופן תקין, שכן גם השירות
19 הציבורי "מהווה נדבך מרכזי בהוויית החיים במשטר דמוקרטי, ולהגנה על מעמדו חשיבות רבה".
20 עוד נקבע כי "האיסור על העלבת עובד ציבור מתיישב עם ערכי המדינה כמדינה יהודית
21 ודמוקרטית...ומכאן גם הצורך ב"שקלול בין הזכות לחופש ביטוי והבעת ביקורת על עובד הציבור
22 והשירות הציבורי, לבין האינטרס הציבורי בהגנה על עובדי ציבור" (ראה פסקה 22 לפסה"ד של כב'
23 השופטת פרוקצ'יה בענין אונגלפרד).

24
25 12. אני דוחה את טענת הסניגור כי הערך המוגן וגם הרב הצבאי הראשי תא"ל ישראל וייס לא נפגעו כלל,

26 ראשית, הדבר כבר הוכרע והוסבר בהכרעת הדין, שנית, הרב הצבאי עצמו העיד כי חש חולשה וכאב
27 רב מההאשמות שהוטחו בו במאמר, שאין בהן ולו שמץ של אמת, וכן אכזבה וכאב מיוחד על
28 הדברים, המלווים בחשש שיביאו לחציית קווים מהמישור המילולי למעשי, הגם שבעדותו בביהמ"ש
29 התבטא באופן מעודן ככל האפשר, וכדבריו:

30 "יש לי תחושה של חולשה מן האמירות שהושמעו כאן, ואני מבקש ליטול את
31 המילים המעודנות ביותר האפשריות, מכיוון שאין שום מילה אחת שהינה אמת
32 בהאשמות הנוראיות הללו על רצח, שותפות לרצח, גילוי עריות, בגלל שירות בנות
33 בצה"ל, האכלת טריפות לכל חיילי הצבא, וכי המטבחיים אינם כשרים, הצבא ידוע
34 כמחלל שבת כפי שנכתב שם. יש לי אכזבה רבה מאוד מהדברים הכל כך חמורים
35 שהושמעו... אילו היה משהו אחד, פסיק אמיתי מתוך הדברים שנכתבו, הייתי
36 כועס, אבל זה לא עבר את הסף של הכעס, ולכן התחושה היא של אכזבה. יש לי
37 כאב מיוחד על כך שדברים שנאמרים בעומק הזה של השלילה, או של האשמה,

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

1 **עולים לחצות קווים ולצאת מן הניסוח המילולי אל המעשה... אני דחה בכל לשון**
2 **אפשרית כל סעיף מן הסעיפים.** " (ראה עמ' 4 ש' 27 – עמ' 5 ש' 3 לפרו').

3
4 כמו"כ בעדותו הראשית, אישר הרב כי הוא מלווה במאבטח: "**הצבא משיקוליו, החליט שאני יאובטח**
5 **בכל פעם שאני מגיע למקום מסוים שעלולה להיווצר בו מתיחות. המתיחות היא מפני בני עמי ולא**
6 **מבני עמים אחרים.**" (ההדגשה שלי - א.ז., ראה עמ' 5 ש' 31-32 לפרו'), וגם בחקירתו הנגדית השיב
7 בחיוב לשאלת ב"כ הנאשם כי **תוכן המאמר מאד פגע בו** (ראה עמ' 8 ש' 8-9 לפרו'). מכאן שלמאמר
8 היתה השפעה ממשית על אופן תפקודו, לרבות הצורך וההקפדה בפועל על איבטוחו.

9 שלישית, כפי שהובהר בהרחבה בהכרעת הדין, במיוחד בסעיפים 30-34, הערך המוגן בענייננו נפגע,
10 **כשמנגד עמדה בפני הנאשם דרך אפשרית ומתונה להבעת הביקורת או הליקויים עליהם רצה להצביע,**
11 **בין בפניה ישירה לרב על מנת לאפשר לרב להגיב עליהם או לתקנם, ובין בשפה מעודנת ולא מבזה.**
12 **בחירת הנאשם להתבטא בדרך פוגעת ומעליבה, ביחסו לרב כעובד ציבור, אופן של התנהלות עבריינית**
13 **בעבירות רצח, גילוי עריות, חילול שבת, או ביטול מצוות הארץ, תוך השחתת מידות מוסד הרב**
14 **הצבאי הראשי, ביזויו והצגתו כמוסד מושחת ועברייני, לא כל שכן בתפוצה כה נרחבת ופוגעת, חצתה**
15 **את הקו אדום לביצוע עבירת העלבת עובד הציבור, באופן שראוי להוקעה, להצבת גבולות, ולהרתעה,**
16 **על מנת להגן על הערך הראוי שיאפשר את תפקוד עובד הציבור, ללא ביזויו, כמוסד ציבורי חיוני**
17 **לתפקוד השירות הציבורי, וכחלק מהדמוקרטיה.**

18
19 בענין זה יפים והולמים את ענייננו, דברי כב' השופט ג'ובראן בסיפא לפסה"ד ברע"פ 9419/08:

20
21 **"אם המבקש מעוניין שקולו יישמע, ייטיב לעשות אם יימנע מלנקוט בשפה מעליבה**
22 **ופוגעת, במיוחד אם הדברים עולים כדי עבירה. אין מדובר בסתימת פיו של מבקר חריף.**
23 **איש אינו מונע מהמבקש להמשיך ולהביע דעתו, אך עליו לעשות כן במגבלות החוק."**

24
25 **אכן גם בשלב העונש, הנאשם לא התנצל, לא הביע כל חרטה, והוא עדיין סבור כי פעל בדרך הראויה** .13
26 **והנכונה. נהפוך הוא, לדבריו, מעצם הרשתתו, ויותר מכך, אם יוטל עליו עונש ע"י מוסדות השיפוט**
27 **במדינה – דהיינו ביהמ"ש, ייפגע מכך הרב וייס יותר, שכן בעצם קיום ההליך בביהמ"ש, נחשב הרב**
28 **כמחוק בעולם התורני: "האופק של הרב וייס להתקדם בעולם התורני נחסם כי הוא נחשב לאדם**
29 **ששבר את כללי המשחק. במקרה הזה לתת עונש יחסום אותו לא רק למה שכבר היה אלא.. ייחשב**
30 **לאדם שנמצא מחוץ.. זה מוחק אותו לחלוטין בעולם התורני אם יוטל עונש. הגשת כתה"א הזה פגעה**
31 **ברב וייס הרבה יותר מכל מאמר שהייתי יכול לכתוב".** עוד טען הנאשם כי בעצם הגשת כתב האישום
32 **"שברה הפרקליטות את כללי המשחק בעולם התורני."**

33
34 **סבורני כי הנאשם שכח כי בהיותו אזרח מדינת ישראל, חלים עליו חוקי המדינה. נסיונו לכפור בהליך** .14
35 **המשפטי שהתנהל נגדו, משום שאינו עונה על כללי העולם התורני (לדבריו היה על הרב להשיב לו**
36 **במאמר תשובה תורני), ולאותת בביהמ"ש כי עצם הטלת העונש על הנאשם בגין העבירה בה הורשע,**
37 **יגרום נזק קשה ביותר לרב וייס בדרך של מחיקת הרב או נידויו, הינו משום כפירה בעקר, ובטויו של**

בית משפט השלום בירושלים

31 דצמבר 2012

ת"פ 3099-06 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה
נ' סגל

- 1 יחס לא הולם כלפי ההליך בו הוא מצוי, וכפועל יוצא הפקת הלקח הנדרש מצידו. כך גם חיוביו של
2 הנאשם לאורך כל הדיון, עד כי ביהמ"ש נאלץ להרים גבה, להעיר ולהבהיר לו כי תגובת זו אינה
3 הולמת את ההליך המתנהל נגדו.
4
5 15. מתחם הענישה ההולם את ביצוע העבירה ונסיבותיה, נע בין מאסר על תנאי, קנס, התחייבות, של"צ
6 ופיצוי. בהתחשב בחלופי הזמן, איני מוצאת לראוי להטיל של"צ, אך מצאתי לראוי להטיל על הנאשם
7 מאסר על תנאי קנס, ולאור עמדתו, גם פיצוי משמעותי.
8
9 16. אשר על כן, לאחר ששקלתי את השיקולים הצריכים לעניין, ובשים לב לטענות הצדדים, ופסיקה, אני
10 גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
- 11 א. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך
12 תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירה של העלבת עובד ציבור, ו/או עבירה של לשון הרע.
13
14 ב. פיצוי בסך 4,000 ₪ לרב וייס, אותו יפקיד הנאשם בקופת ביהמ"ש ב-5 תשלומים שווים
15 ורצופים החל מיום 1.2.13 ובכל 1 לחודש שאחריו, והמזכירות תעבירו לרב וייס עפ"י
16 הפרטים שתמסור המאשימה.
17
18 ג. קנס בסך של 3,000 ₪ או מאסר של 30 ימים תחתיו.
19
20 הקנס ישולם החל מיום 1.7.13 ובכל 1 לחודש שאחריו, ב-10 תשלומים שווים ורצופים.
21
22 **זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.**
23
24 **ניתן היום י"ח טבת תשע"ג (31.12.12), בנוכחות ב"כ המאשימה, עו"ד נהלה גני, הנאשם**
25 **ובהיעדר ב"כ הנאשם עו"ד יצחק בס.**
26

27 אילתה זיסקינד, שופטת
28